

Stichting De Baan

- Meldcode (seksueel) grensoverschrijdend gedrag

Voor vrijwilligers, stagiaires, medewerkers, deelnemers en bezoekers van De Baan

Versie 2.0
Vastgesteld 5.10.22
Actualiseren 5.11.23

Meldcode (seksueel) grensoverschrijdend gedrag

1. Inleiding

Dit protocol beschrijft hoe je moet handelen bij situaties waarin sprake is van (vermoedens van seksueel) misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag en op welke manier en bij wie je dit moet melden.

Het protocol biedt bescherming aan de melder/degenen die naar het protocol handelen, aan het vermoedelijke slachtoffer en aan degene die beschuldigd wordt. Het protocol geeft ook een verplichting: te handelen op de vastgelegde manier.

Het protocol heeft betrekking op (seksueel) misbruik/(seksueel)grensoverschrijdend gedrag: - tussen vrijwilligers en deelnemers van De Baan - tussen deelnemers onderling - tussen vrijwilligers onderling - waarbij medewerkers van De Baan bij betrokken zijn - Ook vragen wij vrijwilligers en medewerkers om alert te zijn op verontrustende signalen uit de thuissituatie van onze deelnemers. Waar medewerker in deze meldcode staat kan tevens stagiair worden gelezen. Het protocol is er dus voor iedereen die betrokken is bij De Baan.

2. Definitie (seksueel)misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag?

Wat zegt de wet?

De Nederlandse wetgeving geldt voor iedereen, dus ook voor iedereen die bij De Baan komt, als vrijwilliger, deelnemer, medewerker, stagiaire of bezoeker. In het Wetboek van Strafrecht, boek II, titel XIV 'misdrijven tegen de zeden' stellen diverse wetsartikelen bepaalde seksuele gedragingen strafbaar. Deze wetsartikelen zijn ook binnen De Baan allen van kracht.

De definitie van seksueel grensoverschrijdend gedrag luidt:

Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (medewerker/vrijwilliger-deelnemer); en/of andere handelingen of gedragingen van een soortgelijke aard als die strafbaar zijn gesteld in het Wetboek van Strafrecht.

Visie van De Baan

De Baan richt zich op de preventie van (seksueel)misbruik binnen de organisatie. Een breder begrip is (seksueel)grensoverschrijdend gedrag. Daaronder vallen ook gedragingen die leiden tot (seksueel) misbruik, of het scheppen van een klimaat waarin misbruik gedijt.

De Baan heeft daarom een **gedragscode** ontwikkeld die vrijwilligers houvast geeft over wat gewenst en ongewenst gedrag is.

Bij (seksueel) grensoverschrijdend gedrag zijn de gevoelens van 'het slachtoffer' bepalend en niet de gedachten of bedoelingen van 'de dader'.

De Baan heeft een **aandachtsfunctionaris**(Cultureel werker Hanneke Slangen, aangewezen door het bestuur, bereikbaar via aandachtsfunctionaris@stichtingdebaan.nl). Zij maakt deel uit van de **commissie misbruik**. De commissie bestaat verder uit de directeur Jony Meekel en de **vertrouwenspersonen**. De commissie misbruik komt na elke melding samen en bekijkt per situatie de te ondernemen stappen.

3. Signalerings- en meldingstaak vrijwilligers

Signaleren

Alle vrijwilligers en medewerkers hebben een taak in het signaleren van (vermoedens van) (seksueel) misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag. We verwachten dat zij niet alleen de grovere vormen serieus nemen, maar ook de zogenaamde 'kleinere' grensoverschrijdingen. Deze komen het meest voor en zijn vaak een signaal voor een klimaat waarin ernstigere vormen meer kans kunnen krijgen. Wanneer je mildere vormen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag signaleert of denkt te signaleren, verwachten we dat je de betreffende perso(n)en daarop aanspreekt en corrigerend optreedt. Als je hier moeite mee hebt, vragen hierover hebt of je twijfelt over de manier waarop je dit moet doen, neem dan de eerstvolgende werkdag contact op met de aandachtsfunctionaris misbruik voor advies en/of ondersteuning.

Er zijn veel signalen die op (seksueel)misbruik kunnen wijzen, maar het belangrijkste signaal is misschien wel: *ik heb het gevoel dat er iets niet klopt (het onderbuikgevoel).*

Ga bij jezelf het volgende na en probeer alleen feiten te benoemen:

- Wanneer begon de ongerustheid? Waardoor? Wat is er precies gebeurd?
  - Om welke signalen gaat het? Wanneer doen ze zich voor?
  - Zijn er geleidelijke of plotselinge gedragsveranderingen? Hoe lang is dit al aan de gang?
- Het kan ook zijn dat een deelnemer je spontaan vertelt over het misbruik, dat een ouder zijn zorgen naar je uitspreekt, of dat je het zelf ter plekke constateert.

Het is niet aan vrijwilligers of medewerkers om zelf aan waarheidsvinding te doen; ga geen onderzoek doen of op eigen houtje handelen; dit kan een eventueel juridisch traject verstoren.

Melden

Elke vrijwilliger of medewerker die (seksueel) misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag waarneemt met betrekking tot vrijwilligers/deelnemers/medewerkers van De Baan, of dit vermoedt of erover hoort, is **verplicht** dit volgens deze meldcode te melden bij De Baan. De meldcode overstijgt alle andere belangen die in het geding zouden kunnen zijn, zoals de wens tot geheimhouding bij het slachtoffer.

Wanneer een vrijwilliger het te moeilijk vindt zijn vermoeden bespreekbaar te maken met de aandachtsfunctionaris misbruik, dan geldt een **consultatieplicht** bij een van de **vertrouwenspersoon** van De Baan, die advies kan geven: - Anne de Wit-Zuidema: 06-28642797 of annew.vertrouwenspersoon@gmail.com

Let wel: een melding is *géén* beschuldiging! Na een melding wordt zorgvuldig en objectief onderzocht wat er aan de hand is. Er is oog voor zowel de privacy en belangen van het vermoedelijke slachtoffer als die van de beschuldigde.

Procedure van melding doen:

1. Iedereen die (seksueel)misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag waarneemt, vermoedt of erover hoort, is verplicht dit de eerstvolgende werkdag te melden bij de ***aandachtsfunctionaris misbruik*** (Hanneke Slangen, aangewezen door het bestuur, bereikbaar via tel. nr. 023-5314463 en aandachtsfunctionaris@stichtingdebaan.nl). Zij maakt deel uit van de ***commissie misbruik***. Hierin zijn ook de directeur en de vertrouwenspersonen vertegenwoordigd. De commissie misbruik komt na elke melding samen en bekijkt per situatie de te ondernemen stappen. Indien nodig wint De Baan advies in bij externe deskundigen. Als je een melding doet, is het verplicht een incidentenformulier in te vullen.

2. Wanneer je (seksueel) misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag waarneemt of vermoedt, waarbij **acuut ingrijpen is vereist**, neem dan ***onmiddellijk contact*** op met de ***directeur van De Baan*** (Jony Meekel bereikbaar via tel. nr. 06-34161656). Deze zet in overleg met de vrijwilligers de juiste acties in gang. Voorbeelden: het op heterdaad betrappen van twee personen op het toilet, waarbij duidelijk ongewenst grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt of een deelnemer die je vertelt die avond aangerand te zijn. Als je een melding doet, is het verplicht een incidentenformulier in te vullen.

3. Is er sprake van (vermoedens van seksueel) misbruik/(seksueel) grensoverschrijdend gedrag **m.b.t. een medewerker of bestuurslid van De Baan**, neem dan ***contact*** op met de ***directeur van De Baan*** om het te melden, bereikbaar via tel. nr 06-34161656

4. Communicatiestilte na een melding

Naast de meldcode geldt voor alle betrokkenen binnen De Baan een communicatiestilte ten opzichte van derden. Natuurlijk kunnen deze betrokkenen zich wel uiten bij een vertrouwenspersoon van De Baan.

Een communicatiestilte is nodig, zodat er niet meer personen bij een zaak worden betrokken dan voor een zorgvuldige behandeling noodzakelijk is. Er moet worden voorkomen dat geruchten ontstaan en iemand al bij voorbaat als 'schuldig' wordt bestempeld. De communicatiestilte is ook belangrijk om te zorgen dat een eventuele strafrechtelijke procedure niet wordt belemmerd.